

FESTIVAL VAN VLAANDEREN MECHELEN PRESENTEERT

DE WARMSTE NACHT VAN HET TALENT

DO 07.12 – 19:00 > 22:00

met **Sweete Devils,**
APUS, Berlinde Deman,
Tom Van Der Plas & Oona Van
Aken

LOCATIE

Sint-Pieter-en-Paulkerk van Mechelen

PROGRAMMA

Verwelkoming door Björn Siffer, schepen van cultuur van Stad Mechelen

Sweete Devils – De Vlaamse Theorbe. Van schilderij tot instrument, in muziek
contratenor en Vlaamse theorbe

APUS – Ecoduct

saxofoon, cello en electronics

Bekendmaking programma Lunalia 2024 en introductie Construct Europe

Berlinde Deman – Solo

serpent en electronics

Tom Van Der Plas & Oona Van Aken – Axis Mundi

orgel en dans

Sweete Devils

In de Vlaamse schilderkunst uit de eerste helft van de 17de eeuw zien we geregeld intieme scènes geportretteerd met muzikanten en instrumenten; heel vaak luitisten met hun diverse instrumentarium aan luiten, gitaren en theorbes. Op een twintigtal van deze schilderijen verschuilt zich ook een bijzonder instrument...

Waar zich normaal bij een theorbe - een luit met verlengde hals - aan het uiteinde van de tweede hals een sleutelkast bevindt om de bassnaren te stemmen, eindigt bij het afgebeelde instrument het verlengstuk abrupt en maken de snaren voorbij de kam omkeer naar de achterkant door middel van katrolletjes. Hier vervolgen ze hun weg terug naar de sleutelkast waar ze nu langs de achterkant worden verdeeld en vastgezet. De stemsleutels zijn hierdoor veel bereikbaarder voor de muzikant.

Het is opmerkelijk dat de verschillende schilderijen waarop dit instrument voorkomt door diverse schilders werden geschilderd - we citeren bekende meesters zoals Peter Paul Rubens en Jan Brueghel de Jonge, evenals Theodoor Rombouts, Pieter Codde, Jan Van Den Hoecke alsook Paul de Vos, David Tenier en Thomas de Keyser, die allen het meest actief waren tussen Brussel, Antwerpen en Amsterdam - bovendien waren ze allemaal werkzaam tijdens de eerste helft van de zeventiende eeuw én in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden, een gebied dat nu min of meer overeenkomt met Nederland, België en Noord-Frankrijk. Tot op vandaag zijn echter geen originele instrumenten teruggevonden met dit specifieke stemmechanisme.

Voor luitist en luthier Justin Glaie was dit een gedroomde uitdaging om vanuit de iconografie aan de slag te gaan en dit verdwenen pareltje opnieuw leven in te blazen. Hij bouwde dit luit -of Vlaamse Theorbe- als sluitstuk van drie jaar musicologisch en organologisch onderzoek (2021-2023) dat hij heeft gevoerd in samenwerking met het Museum Vleeshuis, het muziekinstrumentenmuseum van de stad Antwerpen. Hij wil ook het resultaat van dit onderzoek delen met het publiek.

Samen met contratenor Korneel Van Neste laat hij u vandaag proeven van de muziek die destijds heel waarschijnlijk op deze luitvariant werd gespeeld. Zoals op historische schilderijen vaak een duo is afgebeeld, zo presenteren zij in eenzelfde setting een selectie muziek uit die Verenigde Provinciën tijdens de eerste helft van de 17de eeuw.

Dit programma, gebouwd rond psalmen van Constantijn Huygens (wiens portret een Vlaamse theorbe vertoont) wordt aangevuld met een aantal solo luit werken, een Nederlandstalige contrafact op een bekend stuk van John Dowland, en meer...

Programma

<i>Laetatus sum</i>	Constantijn Huygens (1596-1687)
<i>Pavane</i>	Gregorius Huwet (1550-1617)
<i>Van't Laetste oordeel</i> 1627)	John Dowland (1563- 1626) Texte: Camphuysen (1586-1627)
<i>Wt de diepte o heere</i>	Manuscrit Susanne Van Soldt
<i>Prélude</i>	Nicolas Vallet (1583-1642)
<i>De Profundis</i>	Constantijn Huygens (1596-1687)
<i>Prélude</i>	Nicolas Vallet (1583-1642)
<i>Eravi Domine</i>	Constantijn Huygens (1596-1687)
<i>Nu Dobbert mijn liefje</i>	Melodie naar Starter 1621

Ensemble Sweete Devils

Korneel Van Neste: Contratenor

Justin Glaie: Vlaamse theorb

Sweete Devils werd in 2018 bedacht door Maël Pire en Justin Glaie om als luit duo voornamelijk de vele facetten van het Engels, Elizabethaanse repertoire in het spotlicht te plaatsen; van vurige taverneliederden over verfijnde hofdanses tot muziek voor avondlijk vertier. Geen genre liet de 16de-eeuwse luitist onaangeraakt, steeds op zoek naar nieuwe deuntjes om zich eigen te maken en al rondtrekkend te verspreiden. Nirvana-nummers krassen in een garage was een optie, toch heeft Sweete Devils ervoor gekozen om als ware minnestrelen vandaag de kleurrijke 16de-eeuwse hits te rocken.

Samen musiceerden ze op de Kaléidoscope de la guitare, op het Festival van Vlaanderen als Festival de Wallonie, later in het gezelschap van contratenor Korneel Van Neste op het Fringe Festival Oude Muziek Utrecht en MA festival Brugge, waarna Maël in 2020 besloot een punt te zetten achter zijn professionele muziekcarrière. Sindsdien, met Justin aan het roer, is het ensemble op zoek gegaan naar bredere bezettingen en repertoire, wat hen heeft geleid langs de podia van Festival Musiques au Château de l'Hermitage, Embarquement Immédiat! alsook de Woensdagklanken van Museum Vleeshuis. Met programma's gaande van intieme Engelse luitliederden of broken consort over werk voor ensemble de basses à la française tot het repertoire uit de Zuidelijke Nederlanden.

Het DNA van Sweete Devils blijft echter onveranderd met een passie voor historische tokkelinstrumenten, minzame dissonanten en waanzinnig coole diminuties. Ze houden eraan u te verrassen met onverwachte versieringen, verfijnde agogiek of een plotse piano subito...

De muzikale avonturen van **Korneel Van Neste** begonnen als knaap in het kinderkoor van de Vlaamse Opera . Zijn passie voor oude muziek zou opgewekt worden tijdens zijn stages in Urbino. Na het behalen van zijn Bachelor aan LUCA School of Arts campus Lemmens bij Annelies van Gramberen, vervolgde hij zijn studies in het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, waar hij zijn Master zang zou behalen met specialisatie in de oude muziek. Dit deed hij bij leerkrachten zoals Rita Dams, Peter Kooij, Robin Blaze, Pascal Bertin en Francesca Aspromonte.

Als solist zong hij oratoria van o.a. Pergolesi (Stabat Mater), Vivaldi (Stabat Mater), J.S. Bach (Johannespassie, Mattheuspassie, verscheidene cantates) en Telemann (verscheidene cantates). Hij zong de rol van Morphée in de opera 'Atys' van Lully olv Sébastien Marq. Korneel Van Neste heeft een grote passie voor ensemblezang en beoefent deze dan ook bij ensembles zoals Vox Luminis (olv Lionel Meunier), Currende (olv Erik Van Nevel), Ensemble Cantissimo (olv Markus Utz) en Cappella Pratensis, waar hij sinds 2018 een vast lid van is.

Justin Glaie begon op zichzelf viola da gamba en luit te leren in 2007. Vervolgens startte hij zijn studies voor beide instrumenten aan het CRR in Tours bij Lucas Peres en Pascale Boquet. In 2010 ging hij aan het CRR in Parijs gamba studeren in de klas van Ariane Maurette en voor luit in de klas van Charles-Edouard Fantin. Uiteindelijk vervoegde hij de luitklas van Nicolas Achten en de gambaklas van Philippe Pierlot aan de Koninklijke Conservatoria van Brussel.

Hij speelt vaak met ensembles zoals Scherzi Musicali, Vox Luminis, In Alto, Harmonia Sacra, Transports Publics en Cosmos in concerten en op cd-opnamen. Verlieft op Elizabethaanse muziek, creëert hij het ensemble Sweete Devils met luitist Maël Pire in 2016 Hij heeft ook een passie voor het bouwen van historische tokkelinstrumenten en studeerde in 2019 af aan het CMB Puurs als professioneel Luthier (specialisatie Luiten)

APUS - Ecoduct

Voor hun project gaan de leden van APUS op zoek naar stukjes natuur in de stedelijke omgeving waarin zij wonen, en verdiepen ze zich in de complexe verhouding tussen wildernis en beschaving. Met wat ze vinden stellen ze die termen in vraag en maken ze een interdisciplinaire voorstelling waarin verwondering centraal staat.

Het project bestaat uit een ineenvlechting van filmmateriaal en fragmenten uit interviews met personen die op de een of andere manier verbonden zijn met het thema. Het geheel wordt muzikaal ondersteund door saxofonist Andrea Van Acker en cellist Alexandre Bughin, die een mix brengen van (arrangementen van) reeds bestaande klassieke werken en speciaal voor de gelegenheid geschreven muziek, aangevuld met vooraf opgenomen tracks en soundscapes.

Eén van de dingen die dit project bijzonder maakt, is dat het naast interdisciplinair, ook intercommunautair is. Zo interviewde APUS nederlands- als franstalige personen en gaan ze op zoek naar (film)locaties in beide landshelften. ECODUCT is dus, zoals de naam het impliceert, een poging tot bruggen bouwen tussen talen, maar ook tussen het organische en het kunstmatige, het leven en het statische,...

Muziek:

Wall of Flowers van Noëmie Haffner

Wall of Flowers

Leaves and Concrete

Wheels on Moss

Sentiers de Janvier van Nicolas Paternotte

Lettre d'Ici van Jimmy Bonesso

Interviews met:

Norbert Peeters, botanisch filosoof

Bob Verschueren, beeldend kunstenaar

Lucie Pestiaux, biologe

Chloë Janssens, performance artist

Martine Wauters, medewerkster Natagora

Froya Deryckere & Mark Scaufaire, uitbaters Bar + Plant

Wie is APUS

Andrea Van Acker (°1995) is saxofonist en muziekpedagoog. In haar artistieke praktijk wil ze voornamelijk verbinding leggen met haar publiek en reflecteren over de sociaal-maatschappelijke thema's die haar na aan het hart liggen. Dat doet ze het liefst door stijlen en kunstvormen te combineren, want ze vindt het moeilijk om zich aan een bepaalde stijl te binden. Naast musiceren, coacht Andrea beginnende saxofonisten van jong tot oud in hun muzikale traject als leerkracht aan de academies van Wilrijk en Merksem.

Alexandre Bughin (°1995) is cellist en componist. Als veelzijdig en nieuwsgierig kunstenaar wil hij innoveren en creëren zonder de gevestigde waarden uit de klassieke muziek uit het oog te verliezen. Hij wil zijn kunst vooral gebruiken als een manier om een publiek te prikkelen én te verbinden. Naast zijn passie voor muziek is Alexandre als gediplomeerd ornitholoog eindeloos geboeid door de natuur en de manier waarop levende wezens met elkaar interageren. Die fascinatie verdiept hij momenteel met een cursus gedragsbiologie.

Berlinde Deman

Berlinde Deman (°1982) is de vaste tubiste van Flat Earth Society Orchestra, dook daarnaast op in tal van bands en projecten uit de jazz-, theater-en klassieke wereld. Je kan/kon haar aan het werk zien bij oa Dave Douglas, Ab Baars trio, Jef Neve, Spinvis, DezMona, Dick van der Harst, ChampdAction, Spectra, Vvolk, MikMääk, Post Uit Hessdalen, ..

Ze deed residenties in Zweden, Luxemburg, Nederland en België.

Na een jarenlange fascinatie voor de voorloper van de tuba, schaft ze zich de serpent aan. Een zeldzaam instrument uit de 16de eeuw. De melancholie en haar unieke sound brachten haar bij Grindelavoix, Hans Beckers, B.O.X, Razen, Machinefabriek, Jon Doe One, Mirko Banovic, ..

In haar soloprogramma tast ze met serpent en loops/electronics de grenzen af van de traagheid. Ver weg van de drukte van het alledaagse. Zo wil ze een wereld creëren die in elk van ons huist.

De **serpent** werd oorspronkelijk ingezet om Gregoriaanse gezangen te begeleiden en om de bassen te ondersteunen. Berlinde Deman deed talloze projecten, waaronder recentelijk met Grindelavoix: Earthquakemass van Brumel. Het staat buiten kijf dat er niet veel kleuren dichter bij de menselijke stem komen dan dit instrument.

De serpent heeft een weemoedige en warme klank, en komt uit een tijd waarin de wereld vele decibels stiller was. In haar improvisaties overbrugt Berlinde die vele eeuwen die tussen het eerste gebruik van de serpent en nu liggen door het gebruik van loops en electronics. Zij zoekt een antwoord op de steeds hectischere en luidere wereld, en tast de grenzen af van de traagheid. Zo creëert zij een wereld die in elk van ons huist.

Bovendien streeft Berlinde Deman naar het weer onder de aandacht brengen van de serpent. In België is zij een van de weinigen en wereldwijd is het helaas een vergeten instrument. Het laat maar weinig mensen los, de klank en vorm van zo een serpent. Alsof het hen herinnert aan een klank uit vervlogen dagen, aan een broodnodige verstillung.

Axis Mundi

concept: Oona Van Aken en Tom Van Der Plas

orgel: Tom Van Der Plas

choreografie en dans: Oona Van Aken

stem: Vanessa Van Goethem

muziek: 'Praeludium und Fuge in G (BWV 541)' van Johann Sebastian Bach en 'Mad Rush' van Philip Glass

met ondersteuning van: RADAR

In 2022 slaan Tom Van Der Plas en Oona Van Aken de handen in elkaar voor 'Mad Rush'. Samen brengen ze een meditatieve dansperformance op de gelijknamige orgelmuziek van Philip Glass met Glass' score als vertrekpunt en inspiratie voor improvisatiedans. Een vroege versie van de performance ging in première op uitnodiging van RADAR, ter gelegenheid van de Nocturne van Open Monumentendag 2022 in de Begijnhofkerk Sint-Alexius-en-Catharina in Mechelen met vier voorstellingen. Een jaar later, in september 2023 wordt de voorstelling opnieuw opgevoerd in de Sint-Romboutskathedraal tijdens het festival Dansstorm: *"Meestal heb ik meer voeling voor duetten of trios. Maar het meest aangrijpend voor mij was deze keer een solo. Philip Glass op een kerkorgel gespeeld kan er ook een klein beetje voor iets tussen zitten."* (Rudy Carlier)

Voor de Warmste Nacht van het Talent werken Oona en Tom aan de première van 'Axis Mundi', waarin ze naast Philip Glass' 'Mad Rush' ook Johann Sebastian Bachs 'Praeludium und Fuge in G (BWV 541)' aan het repertoire toevoegen. De Axis Mundi wordt in verscheidene levensbeschouwingen en mythen beschreven als een centrale verbindingslijn tussen hemel en aarde. Ze geldt als het hoogste punt in de kosmos, het centrum van alle richtingen, of als fysieke en communicatieve verbinding tussen de onderwereld, eigen wereld en hemel.

'Mad Rush' en 'Praeludium und Fuge in G (BWV 541)' worden in dit programma samengebracht als twee tegenstemmen. Beide stukken zijn opmerkelijke composities in de klassieke muziekgeschiedenis en bieden op hun eigen manier een diepgaande emotionele ervaring, zij het vanuit heel verschillende muzikale perspectieven. Glass' hedendaagse werk is spiritueel en repetitief (geschreven ter ere van het bezoek van de Dalai Lama aan New York in 1979) terwijl Bachs werk diep geworteld is in de barokke traditie en vaak wordt geassocieerd met religieuze betekenis. Daar waar 'Mad Rush' eerder naar binnen gekeerd, meditatief en intens van aard is, heeft de Prelude en Fuga van Bach een virtuoos, speels en energiek karakter. We plaatsen beide stukken tegenover elkaar en maken zo de brug tussen traditie en innovatie.

De muzikale composities evoceren beiden op hun eigen manier een gevoel van 'wervelende verticaliteit'; muziek die in de veelheid en repetitiviteit zijn centrum vindt (Glass) of die net vanuit een duidelijk centrum en metrum feestelijk in alle richtingen reikt (Bach). De composities doen een poging het alledaagse te overstijgen en inspireren de dans om opnieuw een fysieke vertaalslag te maken. De samenwerking tussen orgel en dans bewandelt de verticale lijn tussen de tastbare (wereldlijke), en de hoorbare (transcendente) dimensie.

"Well I think the activity of the artist is about transcending the ordinary world. The world of appearances. I think that music is a pure land. So in fact it is a doorway to transcendence." (Philip Glass)

Stad Mechelen investeerde in 2021 een kleine 100.000 euro in de heringebruikname van het romantische Schyven orgel in de Sint-Pieter-en-Paulkerk, het mooiste orgel van Mechelen van dezelfde gerenommeerde bouwer als het kathedraalorgel van Antwerpen. 'Axis Mundi' laat als site-specifiek project het instrument in al zijn glorie weerklinken en dialogeren met de improvisatiedans van Oona Van Aken. De unieke locatie biedt voor de uitvoerders nieuwe uitdagingen, kansen en perspectieven. Zeker in de prachtige setting van de barokke Sint-Pieter-en-Paulkerk (architectuur en kunstwerken, akoestisch, orgel en dans) zal de voorstelling een vernieuwende en unieke totaalervaring bieden voor het publiek na de eerder warm ontvangen uitvoeringen van 'Mad Rush' in de Begijnhofkerk (Nocturne Open monumentendag 2022) en in de Mechelse Kathedraal (Dansstorm 2023).

Oona Van Aken (°1990, Mechelen) is actief als danseres, choreografe en docente. Ze behaalde haar diploma dans en performance aan de Salzburg Experimental Academy of Dance (S.E.A.D.) in 2011 en aanvullend een diploma Theaterwetenschappen aan de Universiteit Gent in 2016. Als danseres danste ze in het werk van choreografen als Yuriko Suzuki (JP), Maya M. Carroll (IL/DE), Matej Kejzar (BE) en Nelle Hens (BE), zowel in binnen- als buitenland. Als choreografe zette ze haar eerste stappen met het duet 'Rough Magic' (2020) en vervolgens met 'Sisters' (2023) een choreografie voor vijf meisjes tussen 12 en 17 jaar. In 2022 werkte ze samen met Tom Van Der Plas voor 'Mad Rush', een eerste interdisciplinaire samenwerking om de kracht van orgel en dans met elkaar te verbinden aan de hand van de gelijknamige compositie van Philip Glass. Deze samenwerking wordt in 2023 verdergezet met een uitbreiding van het programma onder de naam 'Axis Mundi', waarin een compositie van Bach wordt toegevoegd.

Naast haar werk als danseres en choreografe is Oona actief als dansdocente aan de Academie voor muziek, woord en dans in Bornem en als freelancer voor o.a. Wisper en Libby Farr (teaching assistent P.A.R.T.S Summerstudios en Impulstanz).

Tom Van Der Plas (°1991, Mechelen) studeerde orgel aan het Koninklijk Conservatorium van Luik bij docenten Anne Froidebise en Arnaud Van de Cauter. Hij behaalde grote onderscheiding op zijn eindrecital met werken van Bach, Dupré en een doorwerkte transcriptie van het derde deel van de symfonie van César Franck op het orgel van de Collegiale kerk Sainte-Waudru in Mons.

Tom is leraar van de orgelklas aan het Stedelijk Conservatorium van Mechelen. Hij werkt eveneens als organist-titularis van de Sint-Janskerk in Mechelen en van de Anglicaanse kerk Saint-Boniface in Antwerpen. Hier verdiept hij zich in Engelse koor- en orgelmuziek, van William Byrd tot Francis Jackson. Hij volgde verschillende internationale masterclasses, koor- en orgelstages en treedt regelmatig op als solist, in samenwerking met koor, orkest of andere solisten.

COLOFON

ORGANISATIE

Dr. Jelle Dierickx
directeur
Michaela Defever
marketing & PR
Lieve Depuydt
productie

PROGRAMMABOEK

Jelle Dierickx
Michaela Defever
Lieve Depuydt

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
voorzitter
Kris Vreys
ondervoorzitter
Greet De Clerck
Liana Davtyan
François Mylle
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Annick Schramme
Björn Siffer

ALGEMENE VERGADERING

Michel Vanholder (voorzitter), Rogier Chorus, Heidi De Nijn, Frank Nobels, Tom Van den Eynde, Raymond Vanderwaeren, Nicole Van Dessel, Ludo Kools

GRAFISCH ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

WETTELIJK DEPOT: D/2016/0180/37

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

Het is niet toegelaten beeld-of geluidsopnamen te maken tijdens de concerten zonder expliciete toelating van de directie van het Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Mechelen

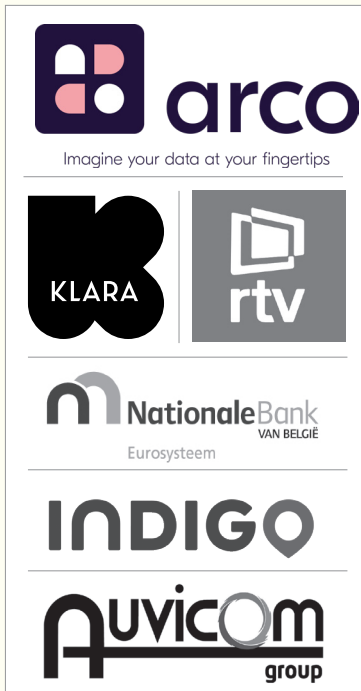
Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen
T +32 (0)15 20 49 82
mechelen@festival.be

www.lunalia.be

SUBSIDIENTEN

SPONSORS

PARTNERS

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is lid van de European Festival Association.

